

Bůh mě vidí

Text 2. čtení

GENESIS 16, 6-13

6 Abram Saraj odpověděl: „Pohleď, je to tvá otrokyně, je ve tvé moci. Udělej s ní, co chceš.“ Saraj ji tedy pokořovala, až od ní Hagar utekla.

7 U pramene vody v poušti, u onoho pramene při cestě do Šuru, ji našel Hospodinův anděl.

8 Řekl: „Hagar, Sarajina otrokyně, odkud jsi přišla? Kam jdeš?“

Odpověděla: „Utíkám od své paní Saraj.“

9 Hospodinův anděl jí řekl: „**Vrať se ke své paní a pokoř se pod její ruku.**“

10 Hospodinův anděl jí řekl: „Nesmírně rozmnožím tvé símě. Bude ho tolik, že nepůjde sečíst.“

11 Hospodinův anděl jí řekl:

„Hle, jsi těhotná a porodíš syna.

Dáš mu jméno Izmael, Bůh slyší, neboť Hospodin **slyšel** tvé trápení.

12 Bude jak divoký hřebec:

on **proti všem**, všichni proti němu;

v neshodě se všemi bratry bude žít.“

13 Hospodina, jenž k ní promluvil, pak nazvala „**Ty jsi Bůh, který mne vidí!**“

Řekla totiž: „Právě zde jsem pohlédla k Tomu, který mne vidí.“

A kdo je můj bližní?

Jako by šlo o život! Takové byly uplynulé dny a týdny. Napětí rostlo, kandidáti nesmiřitelně zápasili, za nimi byly v šiku dva tábory, naděje a víra v hodnoty stály proti obavám z přicházejících hrozeb.

Konečně je po všem. První klidné ráno. Je tomu tak pro všechny? Vítězná úleva pro jedny, zklamaná únava pro druhé, lhostejnost a frustrace pro ty, co u toho nebyli. Volili jsme snad spasitele? Chvílemi to tak vypadalo.

V našem prvním dnešním čtení naléhavě zazněla otázka: **A kdo je můj bližní?** Ježíš na ni odpovídá známým a příběhem o milosrdném Samařanu, (mimořádně o člověku z nepřátelského tábora) a pak zákoníkovu otázku posunuje a obrací, když se ho sám ptá: *Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu pocestnému?* Bližní tedy není Tvůj, ale Ty máš bližním druhému. Ze slova bližní zaznívá bliženec, dvojče! Bližní je vždy blízko – někomu druhému. Dvojpříkazání lásky, které dnes zaznělo, přiřazuje k bližnímu nerozlučně i „sebe samého“ tedy mě, tebe. Tato dnešní chvíle nám nabízí být bližním nejen všem podobně smýšlejícím, nejen příznivcům protistrany, ale i těm, co stáli stranou, tedy všem 10 miliónům občanů Česka. Nabízí ztišení, mírnost, pokoru, toleranci, ohleduplnost, laskavost.

V druhém textu jsme četli: Bůh mě vidí! To není výstraha typu „Velký bratr se dívá“ nebo „Tento prostor je monitorován“. Ne, Bůh nás vidí trochu jinak.

Uprostřed Karlova mostu je pod jedním sousoším nápis: *„Anjelům svým přikázal o tobě, aby Tě ostříhali na všech cestách tvých.“* Jako gymnazista jsem z hodin francouzštiny chodil pěšky až domů schválně okolo, abych si ta slova mohl znovu přečíst a poznávat v nich posilu a pravdu, že Bůh mě vidí očima lásky. Že když budu v úzkých, tak mě v tom nenechá. To je něco úplně jiného, než vytáhnout z kapsy figurku jezulátka a tvrdit, že funguje, jak jsme také mohli vidět při volební kampani.

„Ty jsi Bůh, který mě vidí.“ Tak zní heslo Jednoty bratrské pro rok 2023, má nám tedy znít každý den, i dnes na konci ledna. Když budeme text v tomto znění hledat v bibli, zjistíme, že v ekumenickém překladu i v Bibli Kralické zní jinak. Hesla Jednoty Bratrské vznikají v Německu a pracují s aktualizovanými verzemi Lutherovy a Curyšské bible. Letošní Heslo roku vychází z textu Bible Lutherovy. V češtině mu doslovně odpovídá Bible 21. století, ze kterého bylo naše druhé čtení Písma. Je to poměrně nový překlad Bible vydaný v roce 2009 týmem pod vedením Alexandra Fleka. Oslovuje čtenáře přístupnějším a modernějším jazykem. Dnes je neděle Bible, tak můžeme být vděční za rozmanitost všech překladů bible, které máme.

„Ty jsi Bůh, který mě vidí,“ říká Hagar, otrokyně, která se dostala do velkého maléru: musela utéct před Sárou, svojí paní a vlastně majitelkou, do pouště.

Samotná ženská s outěžkem v poušti, to je beznadějná situace. Hagar je v koncích . Může si za to trochu sama. Role náhradní matky jí stoupla do hlavy a Sára se docela pochopitelně na ni naštvála. Budoucím otcem dítěte je Abraham, hlava jejich kmene a Sára je zákonitá první dáma! To dítě jí bude patřit. Jde tady totiž opravdu o hodně. Hospodinovo zaslíbení bezpočtu potomků a nové země Abrahamovi se má přenést na Hagarino dítě. Tady nejde o pouhý jeden život, ale o jeho nejvyšší zhodnocení! Proto ten konflikt, útěk, poušť. Hagar zkusila hrát příliš vysokou hru, teď je v tísní, v koncích, s dítětem v břiše.

Naštěstí v poušti narazí na pramen vody! A u něj stojí někdo, kdo ji , zcela bezbrannou, nechce zabít ani znásilnit. Je to totiž anděl, který jí vyřizuje zaslíbení rozsáhlého potomstva, když se pokorně vrátí k Sáře. Přináší jí záchranu, protože Hospodin uslyšel její trápení.

Bůh není netečné božstvo pozorující svět. Hospodin slyší volání, nářek, pláč každého, kdo je na tom zle, kdo má bolest, starost , strach. V poušti je připraven pramen a anděl záchrany. Hagar v mezní situaci nemá co ztratit, jenom získat. Musí se ale rozhodnout, že neurve všechno, jak asi chtěla, ale že přijme svoji roli v Božím plánu a nechá v něm místo i Sáře. Její zaslíbení vede ale v Izmaelovi přece jen na vedlejší kolej : dostane úděl - být proti všem a žít v neshodě se všemi bratry. Zdá se, že na této koleji je stále čilý provoz, že?

Hagarino zvolání „ Bůh mě vidí“, jde ještě trochu dál. Vidět znamená pro nás víc, než slyšet. Máme mnohem víc informací. Bůh vidí a má přehled, nadhled i vhled. Bůh vidí a ví přesně , jak na tom každý, každá, jsme. Vidí, protože všechno, co se týká nás, týká se i Jeho. Hagar to poznala. Strach, který ji vyhnal do pouště, je pryč. Musí se vrátit domů.

Na co se Bůh dívá, čteme už na začátku Písma v příběhu o stvoření. Na počátku všeho je jen pustá země a tma. První stvořitelův výrok dává světu světlo, a Bůh vidí, že je to dobré! A po každém dni tvoření vidí Bůh opět, že je to dobré. A nakonec stvořil Bůh člověka: ke svému obrazu. Obraz je přece to, co má být viděno! Pán Bůh se dívá na svůj obraz v nás. Věřím, že jej trpělivě hledá v každém člověku a omývá jej svou milostí.

Bůh také vidí v zahradě Evu, jak mu krade jablka. A asi se pak hořce usmívá, když vidí, jak se oba s Adamem chtějí schovat, aby je Bůh neviděl, a snaží se zakrýt před ním svou nahou zranitelnost. Bůh dává člověku svobodu překročit i

meze, před kterými nás varoval. Nejsme figurky z lega, se kterými si někdo hraje, ani postavy z počítačové hry.

Hagar v našem příběhu pochopila, že být Bohu na očích, i když jsme v koncích, přináší naději, že nás jeho *andělé ostříhají na všech cestách*. Hagařin návrat v pokoře do Abrahamova domu můžeme chápat jako pokání a narození Izmaele je splnění Božího slibu.

Zkusme i my ve sborovém společenství, když hledáme východisko, nevíme si rady, být Bohu na očích podobně jako Hagar. Ať nám pošle své anděly.

Je neděle Bible. Bibli nazýváme knihou knih nebo dějinami spásy. Dala by se nazvat i souborem textů dokumentujících zkušenosti a příběhy člověka s Bohem, kterého nikdo nikdy neviděl, dokud Bůh sám nepřišel na svět jako jeden z nás. V té knize je mnoho obtížných a nesrozumitelných míst, nad kterými jsme mnohdy v rozpacích, působí přehnaně a protichůdně. Možná nám pomůže taková místa číst s pocitem, že se nám při čtení dívá přes rameno Ježíš.

A každý den, když se modlíme Otčenáš, můžeme k modlitbě přidat dovětek:
„ Ty jsi Bůh, který mě vidí.“

Amen

3. píseň 779 Můj Pán všechny svolá